

Dosarul omorului lui Vadim Pisari va fi examinat în regim de urgență de CtEDO

Cazul tânărului de 18 ani, Vadim Pisari, ucis în dimineața zilei de 1 ianuarie 2012 de către un soldat rus din cadrul misiunii de pacificare, va fi examinat în regim de urgență la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Recent Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a comunicat Guvernelor pârâte cauza Pisari v. Republica Moldova și Federația Rusă (dosar nr. 42139/12). Reclamanții sunt părinții lui Vadim Pisari, locuitori ai satului Pîrîta r-nul Dubăsari.

La 1 ianuarie 2012, aproximativ orele 7 dimineața Vadim Pisari aflându-se la volanul unui autoturism, traversa zona unui post de pacificatori, instalat între localitățile or.Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău și s.Pîrîta, Dubăsari. Soldatul rus a împușcat în spatele autoturismului, rănindu-l mortal pe Vadim Pisari, care a decedat în spitalul de urgență din mun. Chișinău în aceeași zi.

Autoritățile Republicii Moldova au inițiat o anchetă penală pe acest caz, cu toate acestea soldatul rus nu a fost reținut fiind ulterior transferat de către autoritățile Federației Ruse într-o unitate militară din regiunea Breansk, Federația Rusă, unde se află și la moment.

Procuratura Generală a Republicii Moldova a recunoscut statutul de victimă al reclamanților în cadrul procedurilor penale desfășurate de aceasta. Ulterior aceeași instituție a informat reclamanții că a fost emis un mandat de căutare internațională pentru soldatul rus care l-a omorât pe Vadim Pisari. În decembrie 2012 Procuratura Generală a Republicii Moldova a informat reclamanții despre refuzul autorităților ruse de a coopera în cadrul investigațiilor și faptul că

soldatul rus a fost achitat de orice vină deoarece în acțiunile sale nu au existat elementele unei infracțiuni. Aceiași instituție în martie 2013 a informat reclamantii cu privire la necesitatea suspendării procedurilor penale deoarece nu au acces la suspectul care s-a eschivat de la răspundere. La moment dosarul penal este suspendat deoarece sunt necesare desfășurarea acțiunilor procesuale în Federația Rusă.

Ministerul rus al Afacerilor Externe a anunțat că autoritățile ruse vor efectua o anchetă paralelă pentru a elucida circumstanțele cauzei și că rezultatele acestora vor fi anunțate înainte de sfârșitul lunii ianuarie 2012. Adresările reclamantilor către autoritățile Federației Ruse au fost ignorate în repetate rânduri, acestora fiindu-le refuzat în eliberarea actelor procesuale și recunoașterea în calitate de victime pe dosarul penale intentat de către Procuratura Generală a Federației Ruse. La finele anului 2012 reclamantii au fost informați despre faptul că dosarul penal pornit pe marginea decesului lui Vadim Pisari a fost încetat. Totodată reclamantilor nu le-a fost expediată nici o ordonanță în acest sens. Restul încercărilor părinților lui Vadim Pisari de a afla date și informații despre ancheta efectuată de către autoritățile ruse au eșuat.

În fața Înaltei Curți, reclamantii au invocat încălcarea Art.2 din Convenție (dreptul la viață) precum și faptul că investigațiile circumstanțelor omorului fiului lor, efectuate atât de către autoritățile Republicii Moldova cât și de către cele ale Federației Ruse, nu au fost eficiente.

Reclamantii sunt reprezentați de avocați și juriști din cadrul Asociației Promo-LEX.

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Director de Program Drepturile Omului Asociația Promo-LEX, Avocat, tel: (22) 450024, GSM: 069104851, e-mail: alex_postica@yahoo.co.uk

Judecători și procurori instruiți despre protecția datelor cu caracter personal

La 6 noiembrie 2013 a avut loc Seminarul „Procedura unitară de instrumentare a cazurilor de încălcare a drepturilor omului în regiunea transnistreană – recepționarea și transmiterea datelor cu caracter personal”. În cadrul evenimentului mai

mulți judecători și procurori au avut posibilitatea să fie instruiți și să discute despre protecția datelor cu caracter personal, dar și procedura de instrumentare a cazurilor de încălcare a drepturilor omului în regiunea din stânga Nistrului.

Veronica Mocanu, doctor în drept, lector universitar, USM a vorbit despre principiile generale privind prelucrarea datelor cu caracter personal și asigurarea protecției acestora. Limitări ale accesului la datele cu caracter personal. Transmiterea și transferul transfrontalier al datelor cu caracter personal, abordare comparativă.

Referindu-se la colaborarea dintre instituțiile statului și cele similare de pe teritoriul din stânga Nistru în ceea ce privește transmiterea datelor cu caracter personal, Ion Manole, Director executiv al Asociației Promo-LEX a menționat: “În anumite situații/cazuri am observat că de fapt există o colaborare, chiar și neoficială în mare parte, o colaborare care nu este publică. Nu vedem o problemă în acest sens atât

timp cât se respectă legea și dacă discutăm din perspectiva protecției datelor cu caracter personal, nu vedem o problemă atât timp cât organele de stat nu furnizează aceste date către grupurile sau instituțiile respective din stânga Nistrului și astfel nu se încalcă legea. Colaborarea noi o vedem doar într-o singură direcție cei din stânga Nistrului trebuie să prezinte organelor constituționale centrale informații necesare pentru a putea gestiona anumite situații, dar în nici-un caz nu putem admite situații în care organele constituționale furnizează informații unor grupuri constituite ilegal care dețin controlul asupra unui spațiu al teritoriului Republicii Moldova.”

Pe de altă parte, a mai adăugat Ion Manole “Comunicarea datelor cu caracter personal către indivizi sau entități ce nu reprezintă subiecți ai dreptului național sau internațional reprezintă o gravă încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal prevăzute de Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, dar și a drepturilor omului în general.”

Atenția a fost atrasă și asupra necesității abordării problemei cu privire la transmiterea datelor cu caracter personal în contextul pornirii urmăririi penale de către Procuratura Generală a RM în privința unor reprezentanți ai regimului secesionist, dar și obligațiile autorităților naționale cu privire la încălcările drepturilor omului din regiunea transnistreană.

O sesiune a fost dedicată prezentărilor și discuțiilor pe marginea practicii judiciare naționale și internaționale cu privire la protecția datelor cu caracter personal. Astfel au fost aduse exemple din practica CtEDO în cauzele cu privire la violarea dreptului la viața privată ca urmare a gestionării datelor cu caracter personal. Dar și exemple din practica instanțelor naționale cu privire la achitarea despăgubirilor pentru încălcarea gestionării datelor cu caracter personal.

Evenimentul a fost organizat de Institutul Național de Justiție cu sprijinul Promo-LEX. Activitatea a fost organizată în cadrul proiectului "Promovarea drepturilor omului și consolidarea societății civile din regiunea transnistreană a Republicii Moldova", implementat de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar oferit de către National Endowment for Democracy (NED).

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc, Ofițer de presă: GSM 069637849, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail pr@promolex.md.

NOTĂ INFORMATIVĂ asupra Legii privind modul de asigurare și restabilire a ordinii publice în cadrul evenimentelor publice

Dlui Dorin Recean,
Ministru al Afacerilor Interne a R. Moldova

Stimate Dle Ministru,

Asociația „Promo-LEX” a luat act de proiectul *Legii privind modul de asigurare și restabilire a ordinii publice în cadrul evenimentelor publice* (în continuare proiect) elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne și propus spre discuții publice.

În context dorim să vă comunicăm că la data de 02.10.2012

Asociația „Promo-LEX” a organizat o dezbatere publică pe marginea proiectului sus menționat, unde au fost prezentate obiecțiile referitor la acest proiect. La fel, juriștii Asociației au participat în repetate rânduri la discutarea proiectului adaptat cu autorii acestuia, înaintând obiecții asupra unor prevederi, inconsistente de altfel cu normele legislative existente.

Asociația Promo-LEX nu exclude posibilitatea și necesitatea completării Legii nr.26 cu prevederi ce ar reglementa menținerea și restabilirea ordinii publice, însă în urma analizei repetate a proiectului, se arată îngrijorată de intenția de limitare a libertății de întrunire prin acest proiect, sugerând revizuirea necesității adoptării unei legi organice în acest sens. În opinia asociației, prezentul proiect de lege are scopul ascuns de a scoate din circulație deja aplicabila Lege nr.26 privind întrunirile.

Totodată țin să menționez că acest proiect, chiar dacă și va fi înaintat și adoptat va cădea în desuetudine. Pe de altă parte proiectul conține mai multe deficiențe care intră în contradicție cu legislația existentă, dar și cu ultimele reforme promovate de către MAI.

Reiterăm că cele mai mari critici, și nu tindem să oferim aici o listă extinsă, sunt prezentate în raport cu dublarea sau divergențe ale unor norme din Legea nr. 26 cu privire la întruniri și proiectul supus dezbaterilor publice cum ar fi:

- **procedura dublă de notificare**, prin impunerea organizatorilor întrunirilor publice să notifice în scris atât administrația publică locală cât și „autoritatea teritorială a MAI”;
- **principiile Legii**, care exclude unul din principiile garantate de Legea nr.26 și anume, principiul prezumției în favoarea desfășurării întrunirii publice fapt care poate duce la sistarea anumitor întruniri publice pașnice;

- **obligațiile organizatorilor**, de a prezenta o listă extinsă de informații despre întrunirea publică, în special dacă la întrunire este planificată participarea cetățenilor străini;
- **actorii responsabili de menținerea și restabilirea ordinii publice**, deoarece permite ingerința subdiviziunilor politice subordonate MAI (*deoarece în urma reformei MAI se prezumă că această structură este una politic controlată, pe când anumite subdiviziuni ale acestuia, în speță IGP sunt apolitice, reieșind inclusiv din modalitatea de numire a conducătorului*) în eventualitatea sistării întrunirilor publice și poate exclude poliția, entitate distinctă apolitică în cadrul MAI de la menținerea și restabilirea ordinii publice;
- **extinderea listei de cazuri în care o întrunire publică poate fi sistată etc.**, dacă Legea nr.26 prevede doar trei situații în care o întrunire publică poate fi sistată atunci actualul proiect extinde această listă la 17 situații, adică o posibilitate de limitare evidentă și neîntemeiată a libertății de întrunire. Mai mult, anumite situații prevăzute în proiect, spre exemplu dreptul de a sista întrunirea publică în cazul încălcării moralității publice, operează cu termene foarte vagi, care nu sunt definite în lege și ar putea duce la luarea anumitor decizii discriminatorii în raport cu organizatorii și participanții la întrunire.

Menționăm că această listă generală de deficiențe, la care de altfel nu dorim să ne oprim în detaliu, ținând cont de faptul că deja am prezentat anterior poziția Asociației pe aceste subiecte, nu este una completă dar tindem să atragem atenția la problemele și deficiențele principale ale proiectului. Mai mult ca atât poziția Asociației la acest compartiment este identică cu argumentele CNP și mai multor organizații specializate în domeniu.

În continuare vom încerca să oferim și alte argumente care

confirmă poziția asociației și necesitatea de a revizui intenția MAI de a promova prezentul proiect de lege.

Într-adevăr potrivit art. 2 al. 2 a Legii nr. 26, nu sînt supuse prevederilor prezentei legi organizarea și desfășurarea întrunirile cu caracter religios, sub formă de oficiere a unor servicii divine, sau a altor manifestări tradiționale, manifestărilor sportive, cultural-artistice și a altor activități de divertisment. Din discuțiile cu autorii proiectului aceștea au menționat că anume aceste întruniri urmează să fie gestionate cu o mai mare atenție.

Cu toate acestea potrivit art. 24 al. 2 a Legii nr. 26 – se menționează că pînă la adoptarea unor acte normative speciale, acțiunile prevăzute la art.2 alin.(2) se vor desfășura conform prevederilor prezentei legi. Prin urmare separarea modului de desfășurare a întrunirilor prin notificarea MAI, prevăzută în proiectul de lege nu are nici o relevanță atît timp cît nu sunt stabilite norme specifice organizării și desfășurării întrunirilor specificate de art. 2 al.2 a Legii nr. 26.

Considerăm că prin introducerea notificării obligatorii a MAI pentru aceste întruniri nu se urmărește scopul asigurării ordinii publice, ci se face o interferință directă în dreptul de a desfășura aceste tipuri de întruniri. Or, legiuitorul a menționat expres că urmează să fie adoptate inițial norme legale speciale care ar stabili modul de organizare și desfășurare a acestor întruniri.

Deci, acest proiect de lege în general nu are dreptul să conțină anumite norme cu privire la notificare, art. 5 și 6 fiind clauze abuzive.

În ceea ce privește acțiunile poliției în cadrul întrunirilor, putem menționa următoarele. Potrivit art. 72 al. 3 al Constituției sunt prevăzute categoriile de domenii pentru care pot fi adoptate legi organice. În cazul nostru Legea nr. 26 prevede suficient de clar la articolul 21 și 22, modul de

sistare și dispersare a unei întruniri.

Acest act legislativ, care este o lege organică, nu stabilește necesitatea adoptării altei legi organice pentru a pune în aplicare aceste norme. În cazul în care MAI consideră că aceste norme nu sunt suficient de clare, urmează să explice aceste neconcordanțe. Urmează de reținut că potrivit Hotărîrii Parlamentului Nr. 1275 din 15.02.1993 **cu privire la aprobarea mijloacelor speciale și a regulilor de aplicare a acestora de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, la fel se face referire la modul de intervenție în cazul sistării și dispersării unei dezordini în masă.**

Ministerul Afacerilor Interne a înaintat acest proiect de lege organică, dar nu a motivat care este necesitatea adoptării *unei legi speciale* și nu a unui act normativ de către Guvern. Or, potrivit art. 102 al. 2 al Constituției – hotărîrile se adoptă pentru organizarea executării legilor. Prin urmare, în ceea ce privește procedeele și modalitățile de intervenire în temeiul art. 21 și art. 22 a Legii nr. 26, s-ar putea fi inserate în prevederile unei hotărâri de guvern.

În concluzie, Stimate Dle Ministru, Vă solicităm respectuos revizuirea poziției MAI în problema dată și luarea în considerație a obiecțiilor menționate, cu informarea asociației despre decizia adoptată.

Cu respect,

Alexandru Postica
Director Program Drepturile Omului
Asociația Promo-LEX

Impunitatea predomină în cazurile de tortură și rele tratamente în Republica Moldova, inclusiv regiunea transnistreană

Paris-Chișinău, 7 octombrie 2013. Deținuții din Republica Moldova, inclusiv cei din regiunea transnistreană, se află într-o situație precară. Condițiile de detenție sunt deplorabile, deținuți și familiile lor sunt supuși în mod

constant presiunilor și extorcărilor, iar tortura este o practică obișnuită și nu se pedepsește.

Acestea sunt concluziile misiunii Federației Internaționale pentru Drepturile Omului (FIDH) prezentate într-un [raport](#) lansat astăzi la Chișinău cu susținerea organizației membre FIDH din Republica Moldova, Promo-LEX. FIDH a mandatat o delegație să viziteze trei penitenciare din Republica Moldova, să culeagă mărturii ale victimelor și foștilor deținuți din închisorile din Tiraspol, capitala regiunii transnistrene, și să se întâlnească cu experți din societatea civilă și

reprezentanți ai autorităților responsabile din Republica Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană.

Violențele izbucnite după alegerile din anul 2009 și arestările aleatorii ale protestatarilor au scos la iveală problemele grave ale Moldovei în ceea ce privește tratamentul inuman și degradant. Cazurile de tortură și rele tratamente încă nu au fost investigate. În ultimii ani, Republica Moldova a luat măsuri pentru a crea o atmosferă de siguranță în secțiile de poliție, a adoptat o serie de legi, a ratificat tratate internaționale și a numit un Ombudsman pentru tortură. În pofida acestor eforturi, rămân multe de făcut, în special în ceea ce privește accesul la justiție și a condițiile de detenție.

Condițiile din închisorile vizitate sunt drastice. Extorcările sunt la ordinea zilei, iar violențele la care sunt supuși deținuții creează o atmosferă de frică. Rareori sunt acceptate cereri de transfer în alte penitenciare sau de trecere în altă celulă. Gardienii acuzați de abuz împotriva deținuților primesc pedepse minime.

“Tortura este o practică obișnuită în secțiile de poliție”, a declarat dl Artak Kirakosyan, un membru al delegației FIDH. **“Iar corupția avocaților, judecătorilor și medicilor care efectuează expertizele medicale agravează situația”**, a adăugat dl Kirakosyan, care a prezentat astăzi raportul misiunii în cadrul unei mese rotunde ce a întrunit reprezentanți ai autorităților și societății civile din Chișinău.

“În linii generale, plângerile privitor la cazurile de tortură sunt examinate în foarte puține cazuri. În anul 2012, doar 14 la sută din cazurile de tortură declarate au fost investigate”, a adăugat Pavel Positca, Director de program, Asociației Promo-LEX.

Condițiile din închisorile vizitate s-au dovedit a fi foarte dure. Extorcările sunt la ordinea zilei, iar violențele

aplicate deținuților dar și cele dintre deținuți creează o atmosferă de frică. Cererile de transfer în alte penitenciare sau de schimbare a celulei sunt rareori acceptate. Gardienii acuzați de abuz împotriva deținuților primesc pedepse minime.

În Transnistria, condițiile sunt încă mai deplorabile. Autoritățile *de facto* transnistrene refuză să recunoască existența unor probleme din domeniul drepturilor omului. Acestea funcționează independent, chiar dacă regimul de pe acest teritoriu, marcat de o solidă prezență rusă, nu este recunoscut de către Republica Moldova. Locuitorii regiunii transnistrene au acces limitat la justiția moldovenească. Totuși deciziile Curții Europene pentru Drepturile Omului și ale Comitetului ONU pentru Drepturile Omului au accentuat atât responsabilitatea Rusiei cât și cea a Republicii Moldova în asigurarea respectării drepturilor omului în Transnistria.

Autoritățile *de facto* ale Transnistria nu recunosc cazurile de tortură din secțiile de poliție și închisorile din regiune. Chiar Ombudsmanul regional a declarat misiunii FIDH că în regiune ar fi fost înregistrate foarte puține cazuri de tortură. Acesta a adăugat că, datorită teritoriului mic și legăturilor comunitare strânse dintre oameni, asemenea cazuri "nu ar putea fi trecute cu vederea". Totuși mărturiile colectate dovedesc contrariul.

"Am avut discuții bune cu autoritățile moldovenești, la Chișinău. Acestea înțeleg provocările și s-au arătat deschise pentru un dialog cu societatea civilă," a declarat Souhayr Belhassen, președinta de onoare a FIHD, în deschiderea mesei rotunde de la Chișinău. **"Totuși autoritățile trebuie să întreprindă mai multe măsuri pentru a oferi moldovenilor acces la justiție și pentru a asigura condiții de detenție conforme standardelor internaționale,"** a adăugat dna Belhassen. **"A venit timpul ca ele să-și asume responsabilitatea pentru încălcările drepturilor omului, inclusiv cele din Transnistria."**

De curând, Moldova a accelerat procesul de aderare la Uniunea Europeană (UE) și a lansat mai multe reforme în această direcție. La 4-6 octombrie, curent, Chișinăul a găzduit al 5-lea Forum al Societății Civile din cadrul Parteneriatului Estic al Uniunii Europene. Petele negre în ceea ce privește respectarea drepturilor omului ar trebui abordate fără întârziere, iar depășirea lor ar trebui considerată drept o condiție pentru semnarea Acordului de Asociere Moldova-UE.

Pentru mai multe detalii, contactați: Pavel Postica, Director de program, Asociației Promo-LEX, postica_pavel@yahoo.com, Tel: (22) 45-00-24, GSM: 069165154.

Tinerii din Tighina își dezvoltă cunoștințele în domeniul Drepturilor Omului prin intermediul Jocurilor Intellectuale

În data de 20 septembrie 2013, un grup de elevi de la Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din Tighina, au organizat, în cadrul liceului, sesiunea de jocuri intelectuale “Învățăm despre Drepturile Omului prin intermediul Jocurilor

Intelectuale”. Prin desfășurarea acestei activități, organizatorii și-au propus să aplice abilitățile lor de

multiplicatori antrenând 35 de colegi de liceu în această metodă interactivă de învățare despre drepturile omului.

Inspirați de activitățile similare la care au participat anterior, organizatorii și-au instruit colegii cu privire la tipurile de jocuri intelectuale și regulile de organizare a lor. Astfel, elevii au jucat jocurile Match și Trivia Quiz. Întrebările pentru jocuri erau axate pe tematica drepturilor omului, dar, au fost și întrebări de cultură generală.

“Jocurile Intelectuale nu sunt doar divertisment, ci și o metodă eficientă de învățare. Din acest motiv am ales anume această modalitate de a ne familiariza colegii cu drepturile omului. Cine nu a avut posibilitate până acum să afle mai multe despre ele, a avut ocazia perfectă astăzi”, a menționat la finele activității Anastasia Tica, una dintre organizatoarele și moderatoarele evenimentului.

Având în vedere numărul în creștere al participanților și impresiile pozitive ale acestora, organizatorii își propun să mai organizeze activități similare în lunile ce urmează.

Reamintim că anterior, tineri de la cele 5 licee cu predare în limba română din regiunea transnistreană au fost beneficiarii proiectului „Drepturile Omului încep cu Educația”, proiect finanțat cu suportul Ambasadei SUA care s-a finalizat pe 1 septembrie. Proiectul a pus accent atât pe învățarea drepturilor omului utilizând metode non formale, cât și pe dezvoltarea calității de multiplicatori ai participanților.

Activitatea din 20 septembrie a fost organizată în cadrul proiectului “Promovarea drepturilor omului și consolidarea societății civile din regiunea transnistreană a Republicii Moldova”, implementat de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar oferit de către National Endowment for Democracy (NED).

D E C L A R A Ţ I A cu privire la efectele înscrierii protocolare din 16 septembrie 2013

Asociația Promo-LEX se declară îngrijorată de evoluția negocierilor dintre reprezentanții politici și a efectelor acestora asupra siguranței și securității persoanei.

Astfel, la 16 septembrie 2013, potrivit comunicatului de presă al Biroului pentru Reintegrare, la sediul Misiunii OSCE din Chișinău, s-a desfășurat întrevederea reprezentanților politici pentru reglementarea transnistreană de la Chișinău și Tiraspol, Eugen Carpov și respectiv Nina Ștanski. În cadrul acestei întrevederi a fost semnată și o înscriere protocolară care prevede "schimbul de informații, sistematizarea și examinarea unor dosare penale intentate la Chișinău și Tiraspol, inclusiv și perspectiva acestora".

Potrivit încheierii protocolare atașate la comunicatul de presă, grupurile de experți, în termen de o lună de zile, urmează "să facă schimb de informații, să sistematizeze și să propună soluții privind mecanismul posibil de rezolvare a acestor dosare penale" (предоставить предложения по возможным механизмам урегулирования вопроса данных уголовных дел).

Asociația Promo-LEX, reamintește funcționarilor publici dar și publicului larg că:

– potrivit prevederilor art.303 Cod Penal al Republicii Moldova, este pasibil sancționării amestecul sub orice formă la înfăptuirea justiției și urmărirea penală. Or, unicul

mecanism LEGAL de soluționare a oricărui caz penal instrumentat de organele de drept ale Republicii Moldova este prevăzut expres în Codul de Procedură Penală;

– potrivit ordinului MAI nr.329 din 17 iunie 2004 a fost denunțată executarea prevederilor Acordului cu privire la principiile de cooperare din 26 ianuarie 1999 și Deciziei protocolare privind măsurile suplimentare de sporire a eficienței în cooperarea organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova și Transnistriei din 20 iulie 2001, deoarece prevederile acestor documente încalcă drepturile și libertățile cetățenilor, statalitatea Republicii Moldova, contravin Constituției Republicii Moldova și Convenției Europene;

– potrivit Hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr.209/14 din 10 aprilie 2012 se consideră inacceptabile orice colaborări, conlucrări în aspect juridic și propuneri de soluții juridice cu structurile din regiunea transnistreană;

– potrivit circularei emisă de Procurorul General cu nr.25-17d/2013-393 din 4 iunie 2013 sunt inadmisibile până la soluționarea diferendului transnistrean cazurile de colaborare și schimb de informații pe diferite probleme, nemijlocit între subdiviziunile teritoriale ale autorităților publice din Republica Moldova și preținsele structuri din regiunea transnistreană;

– potrivit multiplelor decizii irevocabile adoptate de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție sunt casate așa zisele decizii pronunțate de către „instanțele de judecată” subordonate regimului de la Tiraspol deoarece sunt adoptate de către organe judiciare neconstituționale;

– toate cazurile penale pornite și cercetate de organele de drept pe alegații de ilegalitate în acțiunile așa zișilor reprezentanți ai „organelor de drept” din regiunea transnistreană au la baza lor plîngerii ale unor persoane

private, iar oferirea informației respective structurilor ilegale poate provoca persecutarea victimelor de către regimul de la Tiraspol sau chiar alte consecințe grave;

Asociația Promo-LEX consideră că viceprim-ministrul Eugen Carpov și-a permis să dea indicații care pot fi calificate drept amestec la înlăptuirea justiției și urmărirea penală. Furnizarea de informații unor structuri neconstituționale va provoca persecutarea victimelor regimului din stânga Nistrului, care au sesizat organele de drept constituționale.

Faptele descrise indică clar asupra lipsei unei memorii instituționale în cadrul organelor de stat ale Republicii Moldova, responsabile de reintegrarea țării dar și neglijenței grave a unor funcționari publici care desconsideră greșelile dar recomandările autorităților de stat relevante, precum și soluțiile irevocabile dictate de instanțele de drept constituționale.

Asociația Promo-LEX solicită:

- Guvernului Republicii Moldova și Biroului pentru Reintegrare de urgență să denunțe prevederile scrisorii protocolare fără număr din 16 septembrie 2013 semnate de către Eugen Carpov;
- Procuratura Generală, IGP, CNA și alte structuri constituționale competente să exercite urmărirea penală să nu dea curs indicațiilor Biroului de Reintegrare;
- Procuraturii Generale să se autoseseze și să examineze legalitatea scrisorii protocolare semnate de către viceprim-ministrul Eugen Carpov;
- Biroului pentru Reintegrare să sistematizeze toate actele normative și cu caracter de recomandare, emise de instanțele naționale și autoritățile relevante în vederea constituirii unei baze de date și a unei memorii instituționale care să nu permită admiterea unor astfel de lacune și abateri pe viitor.

Pentru mai multe detalii, contactați: Ion Manole, Director Executiv, Asociația Promo-LEX: Tel: (22) 492684, GSM: 069070800, e-mail: info@promolex.md

În premieră pentru Moldova un caz de violență în familie va fi examinat de CEDAW

Recent Comitetul privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW)¹ a comunicat Guvernului de la Chișinău cauza R.L. vs. R.Moldova (expediată în 2011, înregistrată la 14 noiembrie 2012). Reclamanta, R.L. victimă a violenței în familie, pretinde complicitatea Statului la maltratarea sa și discriminarea ei în bază de gen în a beneficia de protecția legii.

Acesta este primul caz de violență în familie, comunicat de către Comitetul CEDAW Guvernului Republicii Moldova.

Potrivit declarațiilor R.L., aceasta a fost bătută sistematic de către soț. Acesta era agresiv atât față de reclamantă, cât și față de copii minori. Deși numeroasele certuri se soldau cu chemarea poliției, după revenirea soțului de la secție, acesta devenea mai agresiv.

R.L. a decis să divorțeze pentru că violența a devenit insuportabilă. Locul de trai al copiilor a fost determinat la reclamantă, însă oricum foștii soți au fost nevoiți să locuiască în același apartament. Comportamentul agresiv al fostului soț nu a încetat nici după divorț, mai mult, acesta continua să o insulte și să aplice forța fizică. Plîngerile depuse la poliție nu s-au soldat cu vreun răspuns în favoarea

victimei, dimpotrivă, aceștia întocmeau procese verbale administrative, aplicându-i amenzi tot reclamantei. Mai mult, organele poliției, fiind supărați pe R.L. pe motiv că aceasta depunea des plângeri, au luat-o la evidența poliției ca fiind scandalagiu familiar pentru petrecerea lucrului profilactic. Toate materialele administrative, precum și răspunsurile poliției de sector ignorau de fapt situația reală, și anume, că aveau loc acte de violență în familie în care suferea R.L.

În cele din urmă reclamanta a fost nevoită să părăsească propria locuință. Numeroasele plângeri depuse la poliție și la procuratură nu i-au oferit R.L. protecția necesară, iar ordonanța de protecție emisă de instanța de judecată prin care agresorul a fost obligat să părăsească domiciliul comun, nu a fost executată.

Guvernul Republicii Moldova este invitat să-și prezinte observațiile pe marginea acestui caz în termen de șase luni de la comunicare.

Pentru mai multe detalii, contactați: Lilia Potîng, jurist al Asociației Promo-LEX, lilia.promolex@gmail.com, Tel: (22) 45-00-24.

¹Comitetul CEDAW activează în baza Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, un tratat internațional adoptat în 1979 de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite. Tratatul a fost ratificată de către Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 87-XII la 28 aprilie 1994.

Promo-LEX și AGER constată: procesul de Reformă în Justiție se desfășoară foarte lent

La 11 septembrie 2013, Asociația Promo-LEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER) au lansat în cadrul conferinței de presă [Raportul trimestrial Nr. 2 de monitorizare a implementării Strategiei de Reformă în](#)

[Sectorul Justiției \(perioada de monitorizare 1 aprilie – 30 iunie 2013\)](#).

Monitorizarea se axează pe observarea a 2 componente de bază: evaluarea realizării activităților cuprinse în Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției și monitorizarea ședințelor de judecată. În cadrul Raportului au fost analizate 2 categorii de acțiuni, după cum urmează: acțiuni scadente cu termen de realizare în trimestrul II al anului 2013 și acțiuni restante din anul 2012 și primul trimestru al anului 2013.

Potrivit concluziilor Raportului restante au fost înregistrate în ceea ce privește realizarea acțiunilor conform Planului de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformă în Sectorul Justiției. „Astfel, din totalul de 101 acțiuni care rămâneau restante pentru perioada anului 2012 și trimestrul I, 2013, doar 44 au fost realizate, sau 43 %. Astfel, putem afirma că, realizarea Planului de Acțiuni privind implementarea Strategiei de Reformă în Sectorul Justiției se desfășoară foarte lent. Cu referire la acțiunile care urmau a fi

implementate în trimestrul II, 2013, situația este și mai gravă. Din 31 de acțiuni, au fost realizate doar șase, sau 19%.” a explicat Olesia Stamate, director Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă.

Potrivit lui Pavel Postica, Director de program, Asociația Promo-LEX, o dinamică pozitivă s-a înregistrat pe componenta de monitorizare a ședințelor de judecată și a calității actului judecătoresc. „Dacă este să vorbim despre anumite tendințe, al doilea raport comparativ cu primul cu titlul pozitiv putem spune că, dacă în primul trimestru din totalul ședințelor monitorizate doar 77 au fost desfășurate în cadrul sălilor de ședință, atunci în trimestrul II această cifră a crescut de aproape trei ori. La fel am înregistrat o creștere cu aproximativ 12% în ceea ce privește înregistrarea audio a ședințelor de judecată. Dacă în primul trimestru au fost înregistrate doar 145 adică un pic sub 50%, la moment aceasta a crescut la 179 de cazuri din 300 monitorizate.” a mai menționat Pavel Postica.

Principalele recomandări incluse în Raport se referă la necesitatea consolidării instituției Grupului de lucru; completarea Regulamentului cu privire la funcționarea Grupurilor de lucru cu prevederi care să oblige secretariatul Grupurilor de lucru să publice procesele-verbale ale ședințelor, agendele, dar și alte produse inclusiv corespondența pe pagina web a Ministerului Justiției, în decursul unui termen rezonabil de la desfășurarea acestora, și nu în ultimul rând, operarea unor modificări în Planul de acțiuni prin care să fie actualizate și precizate termenele de implementare a acțiunilor, relevanța și necesitatea realizării anumitor acțiuni precum și, după caz, responsabilitatea instituțiilor.

Varianta electronică a Raportului este disponibilă la rubrica Publicații pe www.promolex.md și pe www.monitor.md.

Raportul a fost elaborat în cadrul proiectului „Monitorizarea reformei sectorului justiției pentru sporirea

responsabilității Guvernului”, implementat de către Asociația Promo-LEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă, realizat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc,
Ofițer de presă: GSM 069637849,
Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail pr@promolex.md

Militarii în termen vor fi informați cum să-și apere dreptul de a nu fi supuși relelor tratamente și torturii

La 11 septembrie 2013, Asociația Promo-LEX în parteneriat cu Ministerul Apărării al Republicii Moldova a lansat proiectul “Combaterea încălcării drepturilor militarilor în termen din Republica Moldova

prin intermediul sporirii gradului de conștientizare juridică”.

Principalele obiective ale acestui proiect vizează sporirea nivelului cunoștințelor, în rândurile militarilor aflați în termen cu privire la drepturile lor și mecanismele de protecție ale acestora. Seminarele urmăresc scopul creșterii încrederii personale ale soldaților în termen și înarmarea

acestora cu cunoștințe generale pentru a preveni oricare tipuri de abuzuri.

“Acest proiect este unul pilot și sperăm că pe viitor va fi aplicat și în alte țări în special în spațiul CSI. Este un curs de drepturile omului, de documentare și informare a militarilor în urma căruia aceștia să nu permită încălcarea propriilor drepturi, sau a drepturile colegilor.” a menționat Alexandru Postica, Director de Program Asociația Promo-LEX.

Astfel, pe parcursul lunii septembrie și octombrie 2013 vor fi organizate seminare cu participarea militarilor în termen cu perioada de încorporare de până la 6 luni. Militarii în termen vor fi instruiți despre drepturile sale, modalitățile de apărare în caz de încălcare a acestor drepturi, mecanismele naționale și internaționale de protecție ale drepturilor. Militarii vor ști care sunt măsurile necesare pentru a fi întreprinse în cazul comiterii oricăror abuzuri fizice sau psihice în privința lor.

În cadrul proiectului vor fi editate și diseminate 1500 de [ghiduri](#) care vor conține informații detaliate ale etapelor de prevenire a abuzurilor și contracarare acestora. Vor fi diseminate 500 de [postere reprezentând schematic etapele acțiunilor ce se cer a fi întreprinse de către victimele violențelor](#). Vor fi instruiți cel puțin 200 soldați în termen.

Scopul acestui proiect este de a contribui la consolidarea protecției legale a drepturilor militarilor în termen din Republica Moldova. *Proiectul este finanțat de către Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa reprezentată de către Biroul OSCE pentru Instituțiile Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR).*

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Director de Program Asociația Promo-LEX, Avocat. tel: (22) 450024, GSM: 069104851, e-mail: alex_postica@yahoo.co.uk

Comisia Electorală Centrală este unica instituție care trebuie să asigure gestionarea listelor electorale

Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte se arată îngrijorată de inițiativa legislativă (proiectul legii pentru completarea art. 39 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală) a unui grup de deputați prin care se încearcă a transfera responsabilitatea pentru întocmirea, administrarea și actualizarea listelor electorale către secretarii consiliilor locale. Coaliția reiterează necesitatea gestionării listelor electorale de către o singură instituție – Comisia Electorală Centrală prin implementarea Registrului Electronic al Alegătorilor.

Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte consideră că, adoptarea unui eventual aviz pozitiv din partea Guvernului asupra acestui proiect de lege în ședința de Guvern din 21 august 2013 va ridica mari semne de întrebare față de gradul de sinceritate al autorităților atunci când au promis măsuri reale prin care vor contribui la îmbunătățirea listelor electorale.

Totodată, aceste acțiuni sugerează faptul că, Registrul de Stat al Alegătorilor nu va fi gata pentru implementare la începutul anului 2015, așa cum prevede în prezent Codul Electoral (art. 38 prim). Pornind de la această supoziție și având în vedere organizarea viitoarelor alegeri parlamentare

la sfârșitul anului 2014/începutul anului 2015 Coaliția se arată îngrijorată de posibilitatea apariției unui impas în ceea ce privește asigurarea listelor electorale calitative pentru viitorul scrutin. În acest context, Coaliția recomandă Parlamentului și Guvernului să-și concentreze eforturile mai curând asupra creării infrastructurii legislative dar și dezvoltării capacităților instituțiilor relevante pentru a face posibilă implementarea Registrului Electronic al Alegătorilor.

Pornind de la cele prezentate mai sus, Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte solicită Guvernului să ofere aviz negativ proiectului de lege pentru completarea art. 39 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Consiliul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte

DOC – [Comisia Electorală Centrală este unica instituție care trebuie să asigure gestionarea listelor electorale.](#)